

آتاکسی (عدم تعادل): نکات ضروری برای بیماران

آتاکسی چیست؟

کلمه آتاکسی از ریشه یونانی و به معنی "ناخواسته" است. آتاکسی به حرکات بی نظم و بی دقت و مشکل در تعادل اشاره دارد. هماهنگی نیازمند فعالیت چندین قسمت از سیستم عصبی می باشد که اگر یک منطقه آسیب ببیند احتمال بروز آتاکسی وجود دارد. پزشک با معاینه تشخیص می دهد که علت آتاکسی اختلال در عملکرد مغز، نخاع و یا عصب است. شایع ترین قسمت مغز که مسئول آتاکسی است مخچه می باشد.

علائم آتاکسی چیست؟

- اختلال در تعادل در هنگام ایستادن
- مشکلات در راه رفتن که ممکن است شامل موارد زیر باشد:
 - راه رفتن با قدم های باز
 - تلو تلو خوردن و یا افتادن به این طرف و آن طرف
 - ناتوانی در راه رفتن در یک خط مستقیم
 - افتادن به دلیل عدم تعادل
- ناهماهنگی و بی نظمی در حرکات دست
- لرزش (ترمور) که معمولاً هنگام رسیدن اندام به هدف بدتر می شود که می تواند بازوها، پاها، سر و یا حتی کل بدن را تحت تاثیر قرار دهد
- اختلال در صحبت کردن، عمدتاً گفتار نا واضح
- مشکلات در حرکات چشمی که می تواند باعث دوبینی و تاری چشم گردد
- سرگیجه

علل آتاکسی چیست؟

- آتاکسی یک نشانه عصبی است و نه یک بیماری، که علل متعددی دارد، از جمله:
- آسیب های مغزی از جمله تومور، سکنه مغزی، ضربه به سر، عفونت، و غیره
 - کمبود ویتامین مانند پایین بودن سطح ویتامین B12، B1 و یا E
 - قرار گرفتن در معرض برخی داروها و یا سموم مانند فنی تونین، کاربامازپین، باربیتورات ها، داروهای آرام بخش، برخی از آنتی بیوتیک ها، لیتیموم، آمیودارون و الکل
 - بیماریهای خود ایمنی مانند ام اس، پاسخ ایمنی در برابر تومور، التهاب عروق مغزی و یا بیماری سلپاک
 - بیماریهای متابولیک مانند اختلال در عملکرد غده تیروئید و یا قند خون پایین
 - بیماری های تحلیل دهنده سیستم عصبی، مانند تحلیل سیستم های مختلف (MSA)، آتاکسی مخچه ای نخاعی (SCA)
 - علل ارثی (ارثی یا ژنتیکی)

آتاکسی چگونه تشخیص داده می شود؟

پزشک برای تشخیص عدم تعادل، نیاز به گرفتن شرح حال بالینی از جمله سابقه خانوادگی کامل دارد. همچنین یک معاینه عصبی دقیق و در صورت لزوم تست های تشخیصی ممکن است مورد نیاز باشد، شامل موارد زیر:

- تصویربرداری: اسکن مغز با استفاده از توموگرافی کامپیوتری (CT) یا تصویربرداری رزونانس مغناطیسی (MRI) و یا MRI ستون فقرات
- آزمایش خون، ادرار و نمونه مایع نخاعی
- بررسی فشار خون و عملکرد ادراری
- معاینه قلب
- مطالعات هدایت عصبی و ثبت فعالیت عضله (ENG / EMG)
- ارزیابی شناختی و یا عصبی روانی
- معاینه چشم
- آزمایش خون برای آتاکسی ژنتیکی یا ارثی

آیا درمانی برای آتاکسی وجود دارد؟

درمان عدم تعادل بستگی به علت آن دارد. اگر آتاکسی ناشی از مصرف مواد مخدر و یا سموم باشد، با قطع عامل ایجاد کننده آن، آتاکسی ممکن است بهبود یابد. اگر عامل کمبود ویتامین، تومور، بیماری خود ایمنی یا متابولیک باشد، ممکن است درمان پذیر باشند. برخی از آتاکسی های ارثی ممکن است با ویتامین و یا درمان دارویی خاصی بهبود یابند. زمانی که هیچ درمان خاصی وجود ندارد ورزش درمانی، کار درمانی و گفتار درمانی به بهبود عملکرد و کیفیت زندگی بیمار مبتلا به آتاکسی ممکن است کمک نماید.